

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัด ลำปาง
**Operational Participation by Members of Young Farmer Groups in
Schools of Lampang Province**

รัชฎ์ลักษณ์ มณีวรรณ (Thanyalak Maneewan)¹ บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan)²

พรชูลี นิลวิเศษ (Pornchulee Nilvises)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกเกษตรกร (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกเกษตรกร (3) การดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (5) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนากลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกเกษตรกรในจังหวัดลำปางที่ได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร (ขึ้นบ่มเพาะ) ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2557 ในจังหวัดลำปางจำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 1 กลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย รวม 195 ราย ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้พรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) สมาชิกเกษตรกรมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นสมาชิกกลุ่มได้ 2 ปี และสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (2) สมาชิกเกษตรกร มีส่วนร่วมทำกิจกรรมในระดับมากและมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการประเมินผล (3) สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ทางการเกษตรในระดับมาก แหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุด คือ จากครูที่ปรึกษา ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก (4) สมาชิกเกษตรกรส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ต้องการมีรายได้จากการกิจกรรมของกลุ่ม และแนะนำให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์ (5) แนวทางการพัฒนากลุ่มเกษตรกร คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้ ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และจัดการศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ เกษตรกร การมีส่วนร่วม การดำเนินงานกลุ่ม

1 นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
rainy_tanya@hotmail.com

2 รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bumpen.keo@stou.ac.th

3 รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช agasnpor@stou.ac.th

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) personal fundamental state of members of young farmer groups in Lampang Province; (2) their operational participation in schools in Lampang Province; (3) their operation on young farmer groups in schools in Lampang Province; (4) their problems and suggestions on their operation on young farmer groups; and (5) their strength, weakness, opportunity, obstacles, and guidelines for developing the young farmer groups in schools in Lampang Province. The population in this study was 195 members of young farmer groups in 13 districts of Lampang Province in the project of young farmer group extension and development. The data were collected from all of 195 members of the young farmer groups using questionnaires. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, maximum value, minimum value, mean and standard deviation. The findings of this study were as follows: (1) the members of young farmer groups in Lampang Province were male more than female. Most of them were studying at secondary level in Mattayom Suksa 2. The period of their being a member of a young farmer group in their school was 2 years. They held the position of member of a young farmer group, and they applied to be a member of a young farmer group in order to spend their free time worthily. (2) the members of the young farmer groups participated in doing activities at high level and they participated in receiving profits at the highest level. They also participated in planning, operating, and evaluating to some extent. (3) the members of the young farmer groups had agricultural knowledge at high level. Their teachers/advisors were their knowledge sources whom they were transferred knowledge from at the highest level. Their knowledge of farmer group operation was at medium level. And they agreed with the objectives of their farmer group operation at high level. (4) most of the members of the young farmer groups suggested that the period of time for doing their activities should have been extended leading to more profits, and field studies should have been set for them to observe the operation of young farmer groups in other provinces to increase their experience. And (5) the guidelines for developing young farmer groups were as follows: Agricultural extension officials suggested guidelines for the young farmer group operation, stimulated the members to participate in the group operation, planned the group operation so that both the teachers/advisors and members could have done the group activities continuously and participated in the group activities, cooperated with related sectors to support them, set activity schedule in order that the group members could do the group activities regularly, and set field studies for them to observe other young farmer groups which operated their groups successfully.

Keywords: Young farmer, Participation, Group operations

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

เด็กและเยาวชนถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในอนาคต เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลง เปิดกว้างทางความคิดและการรับเทคโนโลยีหรือ การปฏิบัติใหม่ๆ จึงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพและมีพลังเป็นความหวังและเป็นอนาคตของประเทศไทย หากได้รับการ พัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้ความรู้ ทักษะความสามารถและปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเกษตร จะสามารถ เป็นผู้นำความก้าวหน้าและเป็นกำลังในการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยต่อไป ซึ่งการพัฒนาบุคลากรของ เกษตรกรให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่านั้นเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความพร้อม และมีประสิทธิภาพในการ ผลิตของภาคเกษตรกรรม เพื่อให้การผลิตมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและ มีการแข่งขันกันมากขึ้นและเพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาภาคเกษตรกรรม ให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับ ภาคอุตสาหกรรมหรือภาคอื่นๆ รวมทั้งยังเป็นการป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคอื่นๆ ดังนั้น บุคลากร ของเกษตรกรที่ได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความเชี่ยวชาญชำนาญในวิชาการแผนใหม่ ตลอดทั้งเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีจะเป็นผู้ที่มิมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาในภาคเกษตรกรรมที่เป็น พื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่างๆ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2554)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เริ่มต้นดำเนินงานส่งเสริมยุวเกษตรกรตั้งแต่นั้น ปี พ.ศ. 2496 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความพร้อมในการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในอนาคต โดยในปีงบประมาณ 2557 กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดนโยบายและ แนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศ (Country strategy) ปี 2556-2561 ตามแผนปฏิบัติการด้าน การเกษตร ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรพร้อมๆ กับการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และการพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม โดยการนำนโยบายสู่ การปฏิบัติในพื้นที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดความ เหมาะสมในแต่ละสภาพพื้นที่และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร โดยกำหนดแนวทางด้านการพัฒนาองค์กร เกษตรกรในการเสริมสร้างศักยภาพผู้นำยุวเกษตรกรและเครือข่ายทั้งในด้านการบริหารจัดการการผลิตและ การตลาดสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อการ พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

การส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร และสมาชิกยุวเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการ พึ่งพาตนเองและในระดับการแข่งขัน กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้ยุวเกษตรกรและชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างเต็ม ความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าวนี้คือ การนำกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐาน ไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างยุวเกษตรกรให้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้เข้มแข็ง สนับสนุนให้เกิด

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ผู้นำกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานยุทธในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดลำปาง มีการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์ยังมีหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาในการบริหารงานภายในกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ว่าสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียนจังหวัดลำปางให้ความร่วมมือกับการทำงานหรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน เพื่อเกิดการปรับปรุง การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาวตามอุดมการณ์ของกลุ่มยุทธศาสตร์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกยุทธศาสตร์ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์ (3) การดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์ ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียนจังหวัดลำปาง (5) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียนจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สมาชิกยุทธศาสตร์ในจังหวัดลำปางที่ได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มยุทธศาสตร์ (ขึ้นบ่มเพาะ) ตาม โครงการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2557 ในจังหวัดลำปางจำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 1 กลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย รวม 195 ราย ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคคล ด้านเศรษฐกิจและข้อมูลด้านสังคม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกยุทธศาสตร์ในกิจกรรมของกลุ่ม ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ การเก็บข้อมูลจากสมาชิกยุทธศาสตร์โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบพบกันโดยตรง ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ ทำการชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบเขตของแบบสัมภาษณ์ได้เข้าใจและกระจำจัดในเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานยุทธศาสตร์โดยการสนทนากลุ่มสมาชิกและครูที่ปรึกษา จำนวน 20 ราย โดยใช้การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และ การจัดอันดับ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ผลการวิจัย

1. สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมของสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัดลำปาง

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 53.8 เป็นเพศชาย และร้อยละ 46.2 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 14.64 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สมาชิก ยูวเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มได้ 2 ปี สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการประกอบอาชีพของครอบครัวสมาชิกยูวเกษตรกรกว่าครึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม

2) สภาพเศรษฐกิจ พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 42.67 บาท และ สมาชิก ยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่ม เฉลี่ย 58.02 บาท

3) สภาพสังคม พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มจากผู้ปกครอง อยู่ในระดับน้อย การสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม จากครูที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มจากทางโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกรในการดำเนินงานกลุ่มในโรงเรียน จังหวัดลำปาง

1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรม พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ในด้านงานส่วนบุคคล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่าการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือการปลูกพืชผักสวนครัว

2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่วนร่วมในการประเมินผล

3. การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้หลังจากร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านกลุ่มยูวเกษตรกร โดยแหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุดคือจากครูที่ปรึกษา และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกลุ่ม ยูวเกษตรกรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากในประเด็น การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกต่อกลุ่มพบว่าอยู่ในระดับมาก ในประเด็น บทบาทหน้าที่ของสมาชิกยูวเกษตรกรต่อการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรต้องเป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

1) ปัญหา พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับ การไม่มีเวลาในการทำ กิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและ เงินทุนในการทำ กิจกรรมไม่เพียงพอ

2) ข้อเสนอแนะ สมาชิกยูวเกษตรกรให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ต้องการมี รายได้จากการกิจกรรมของกลุ่ม และแนะนำให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

5. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคและแนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธกร ในโรงเรียนจังหวัดลำปาง

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค พบว่า

จุดแข็ง ครูที่ปรึกษา มีความเสียสละ อดทน ตั้งใจจริงและมีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในการดำเนินงาน สมาชิกกลุ่มยุทธกรมีความกระตือรือร้นสนใจในการร่วมทำกิจกรรมและมีความรับผิดชอบในการทำงาน มีกฎระเบียบ ข้อบังคับชัดเจนคณะกรรมการกลุ่มมีความรับผิดชอบ

จุดอ่อน ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมและต้องรับผิดชอบงานหลายหน้าที่ สมาชิกยุทธกรสมาชิกบางกลุ่มมีอายุโดยเฉลี่ยน้อยและไม่สามารถทำกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม รวมทั้งไม่มีเวลาทำกิจกรรมและไม่มีความรู้ บางกิจกรรม การดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่องเช่น ในช่วงปิดภาคการศึกษาและการเปลี่ยนคณะกรรมการกลุ่มทำให้บางกิจกรรมเช่นการประชุมสภายุทธกรอาจไม่ถูกต้อง และกลุ่มยุทธกรขาดเงินทุนเพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานและกลุ่มยุทธกรที่เริ่มดำเนินการวัสดุอุปกรณ์ไม่ครบถ้วน

โอกาส เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนในการให้ความรู้ และหน่วยงานต่างสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

อุปสรรค มีความล่าช้าในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆและไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

และได้แนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธกร ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเข้าไปให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่มส่งเสริมสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 2) วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 3) จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องความรู้และการสนับสนุนด้านงบประมาณ ปัจจัยการผลดีอย่างต่อเนื่อง 5) กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุทธกรได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ 6) จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มยุทธกรในด้านต่างๆ 7) จัดการศึกษาดูงานกลุ่มยุทธกรที่ประสบความสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกยุทธกร ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุทธกร ศึกษาการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม ยุทธกร ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร ของสมาชิกกลุ่มยุทธกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง รวมถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธกรในโรงเรียนจังหวัด ลำปาง ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาอภิปราย โดยแยกเป็นประเด็นไว้ ดังนี้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

1. สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมของสมาชิกยูเกศตรกร

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ผลการวิจัยในภาพรวม พบว่า สมาชิกยูเกศตรกรในโรงเรียน มีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิงเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชายส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับกิจกรรมด้านการเกษตรมากกว่านักเรียนหญิง สอดคล้องกับ ฌักทรี ก้านนท์ (2555, น.80) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยูเกศตรกร โรงเรียนบ้านทุ่งคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยูเกศตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 51.0 และร้อยละ 49.0) และธีราวดี เหลืองธนโกล (2546, น.36) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูเกศตรกรในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า สมาชิกยูเกศตรกรในโรงเรียนร้อยละ 57 เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับ วีระชัย เข้มวงษ์ (2546, น. 31) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกร จังหวัดราชบุรี พบว่า ยูเกศตรกร ร้อยละ 63.4 เป็นเพศชาย และร้อยละ 36.6 เป็นเพศหญิง

สมาชิกยูเกศตรกร อายุระหว่าง 13-15 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มได้ 2 ปี สมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการประกอบอาชีพของครอบครัวสมาชิกยูเกศตรกรกว่าครึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่ เห็นว่าการสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกรเป็นการทำกิจกรรมในเวลาว่างให้เกิดประโยชน์และยังได้ความรู้เพื่อไปพัฒนาอาชีพการเกษตรของครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ วีระชัย เข้มวงษ์ (2546, น.32) พบว่าสมาชิก ยูเกศตรกรร้อยละ 55.9 ต้องการความรู้เพื่อไปประกอบอาชีพการเกษตร

1.2 สภาพเศรษฐกิจ ผลการวิจัยภาพรวมพบว่า สมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 42.67 บาท และสมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดำเนินกิจกรรมของสมาชิกยูเกศตรกรนอกจากจะเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ยังได้ผลตอบแทนจากการทำงานซึ่งเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกรสอดคล้องกับ ผ่องพรรณ ชัยสาร (2541, น.53-54) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการมีผลต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ กฐิน ศรีมงคล (2542, น. 53-54) ได้กล่าวว่าการศึกษาที่ยูเกศตรกรมีผลตอบแทนหรือรายได้ที่เกิดจากงานรวมอาจรวรรวมเป็นเงินรายได้ของกลุ่มหลังจากที่แบ่งปันให้สมาชิกแล้ว ซึ่งรายได้นี้จะช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ และการศึกษาของ จำเนียร ช่างโชติ (2558, น.57) กล่าวว่า กลุ่มทุกกลุ่มจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรด้านการเงินเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการดำเนินงานของกลุ่มที่จะทำให้สามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับ ธีราวดี เหลืองธนโกล (2546, น.72-74) พบว่า สมาชิกยูเกศตรกรที่ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่มมากจะมีส่วนร่วมในงานยูเกศตรกรมากกว่าสมาชิกยูเกศตรกรที่ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานรวมกลุ่มน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกยูเกศตรกรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ไม่มีรายได้อื่นใด เมื่อได้รับผลตอบแทนจากการทำงานรวมกลุ่มของงาน ยูเกศตรกรทำให้ตัวสมาชิกเองเกิดความภาคภูมิใจมีรายได้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

1.3 สภาพสังคม ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีได้รับ การสนับสนุนจากผู้ปกครองในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมยูนิเวอร์ซิตีสอดคล้องกับ สมยศ พุ่มหว่า (2524, น.80) ที่พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูนิเวอร์ซิตีจังหวัดสระบุรี มีปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครอง ในเรื่องการสนับสนุนช่วยเหลือเงินด้านเงินทุนจากผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำกิจกรรมของกลุ่ม ยูนิเวอร์ซิตี จะเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้อย่างจริงจังทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติจริง รวมทั้ง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้ต่ำ จึงไม่มีการสนับสนุนด้านเงินทุน การสนับสนุนจากครู ที่ปรึกษาในระดับมากโดยการให้การสนับสนุนด้านการเข้าเยี่ยมชมการทำงานของกลุ่มสูงสุด รองลงมาคือ มีการ ถ่ายทอดความรู้สู่สมาชิกกลุ่ม เพราะครูที่ปรึกษามีโอกาสใกล้ชิดกับสมาชิกในการทำกิจกรรมต่างๆและคอย ช่วยเหลือเมื่อกลุ่มเกิดปัญหาซึ่งสอดคล้องกับ ฌักทร ก้านนท์ (2555, น.80) พบว่า สมาชิกยูนิเวอร์ซิตีมีความ คิดเห็นต่อการสนับสนุนของครูที่ปรึกษาต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูนิเวอร์ซิตีในระดับมาก โดยครูที่ปรึกษาให้ คำแนะนำในการทำกิจกรรม เช่นเดียวกับ ชีราดี เหลืองชนะ โกล (2546, น.72-74) พบว่า สมาชิก ยูนิเวอร์ซิตีใน โรงเรียน ร้อยละ 67.5 ได้พบปะพูดคุยหรือได้รับคำแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องงานยูนิเวอร์ซิตีจากครูที่ปรึกษา การสนับสนุนจากทางโรงเรียนสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียนในระดับปานกลางโดย สนับสนุนการเรียนรู้ด้านการทำการเกษตรแก่กลุ่มยูนิเวอร์ซิตีสูงสุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าถ้าโรงเรียนให้การสนับสนุน การทำกิจกรรมจะทำให้การดำเนินงานกลุ่มยูนิเวอร์ซิตีมีความต่อเนื่องและสมาชิกกลุ่มยูนิเวอร์ซิตีจะมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมมากสอดคล้องกับ ชีราดี เหลืองชนะ โกล (2546, น.72-74) พบว่า สมาชิกที่ได้รับความสนใจ จากผู้บริหารมากจะมีส่วนร่วมในงานยูนิเวอร์ซิตีมากกว่าสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีที่ได้รับการสนใจจากผู้บริหารน้อย และจากการศึกษาของ ฌักทร ก้านนท์ (2555, น.80) พบว่า สมาชิกยูนิเวอร์ซิตีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการ ได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียนในระดับดีมาก โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านความรู้แก่กลุ่มและการ สนับสนุนด้านการเงิน

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีในการดำเนินงานกลุ่ม

จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วน บุคคล โดยการปลูกพืชผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่สมาชิกยูนิเวอร์ซิตีมีส่วนร่วมมากที่สุด จึงทำให้สมาชิกมี ความรู้ ด้านการเกษตรอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว และสมาชิกมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์ในระดับมาก รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่วนร่วม ในการประเมินผล เพราะกิจกรรมของกลุ่มยูนิเวอร์ซิตีเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้จะเห็นได้จากสมาชิกส่วนใหญ่ ได้รับผลตอบแทนจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม สำหรับส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีการฝึกหรือสนับสนุน ให้สมาชิกวิเคราะห์และเสนอความคิดเห็นในการทำกิจกรรมกลุ่ม สอดคล้องกับ ชีราดี เหลืองชนะ โกล (2546, น. 72-74) พบว่า สมาชิกยูนิเวอร์ซิตีมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในการวางแผน มากที่สุด ทั้งนี้เพราะการวางแผนมีครูที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนจึง มีมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกยูนิเวอร์ซิตีในโรงเรียนมีโอกาส ได้ปฏิบัติงานในภาคสนามจริง จึงมีโอกาสพบปะพูดคุยและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน รองลงมาเป็นการมี ส่วนร่วมในการปรึกษาหารือกับเพื่อนสมาชิกมากกว่า รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือหลังจาก

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

การปฏิบัติงานยูเกศตรกรแล้วครูที่ปรึกษาจะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานหรือสรุปผลการดำเนินงานลงในสมุดบันทึกแล้วส่งครูที่ปรึกษาและสมาชิกยูเกศตรกรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในระดับน้อยกว่าการมีส่วนร่วมอื่นๆเนื่องจากในการดำเนินงานมีสมาชิกบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือนำเสนอเท่าที่ควร ทำให้การได้รับผลตอบแทนจากการทำงานร่วมกลุ่มจึงไม่เท่ากัน สมาชิกเหล่านั้นรู้สึกไม่พอใจในการแบ่งปันผลตอบแทน

3. การดำเนินงานของกลุ่มยูเกศตรกร

จากผลการวิจัย พบว่าสมาชิกยูเกศตรกรมีความรู้หลังจากร่วมกิจกรรมในระดับมากโดยส่วนใหญ่จะมีความรู้ ด้านเกษตรและด้านกลุ่มยูเกศตรกร แหล่งความรู้ที่ได้รับคือจากครูที่ปรึกษามากที่สุด และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกลุ่มยูเกศตรกรอยู่ในระดับมาก และให้ความเห็นว่า การดำเนินงานกลุ่มยูเกศตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตรสำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกต่อกลุ่มยูเกศตรกรมีความคิดเห็นว่าหน้าที่ของสมาชิกคือการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูเกศตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูเกศตรกรกำหนดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเกษตรและการทำงานกลุ่มดีเนื่องจากสมาชิกยูเกศตรกรได้รับการชี้แนะจากครูที่ปรึกษาและจากพื้นฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวสอดคล้องกับคุณเด็ช วงศ์ภักดิ์ (2536, น.45) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูเกศตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 มีความรู้ทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับ ปวีต ถมยาวิทย์ (2528, น. 90-91) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยูเกศตรกร จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกยูเกศตรกรมีความรู้ด้านวิชาการเกษตรและเศรษฐกิจการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับ วีระชัย เข้มวงษ์ (2546, น.33) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกรจังหวัดราชบุรี พบว่าสมาชิกยูเกศตรกรส่วนใหญ่ มีความรู้ด้านการปลูกพืช ร้อยละ 65.8 รองลงมาเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 24.2 และอื่นๆ ได้แก่ ประมง แปรรูป เลี้ยงไก่เกษตร การตลาด ร้อยละ 10 และ สิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ (2529, น.85) ศึกษาเรื่องการยอมรับความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกยูเกศตรกร ในจังหวัดราชบุรี พบว่าสมาชิกยูเกศตรกรได้รับความรู้ทางการเกษตรเรื่องการปลูกผักมากที่สุด

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานยูเกศตรกรในโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกยูเกศตรกรมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะปัญหาเรื่องไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมให้ความเห็นมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องวัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ปัญหาเรื่องเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอปัญหาเรื่อง ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินงาน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การทำงานของกลุ่มยูเกศตรกรยังมีปัญหาหลายประเด็น โดยเฉพาะการไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมของกลุ่มยูเกศตรกรเป็นกิจกรรมที่ต้องได้รับการจัดสรรเวลาในการดำเนินงานแม้ว่าสมาชิกยูเกศตรกรจะเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มจะเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แต่ก็ต้องการเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้นเช่นเดียวกันกับการมีเวลาในการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่เป็นประเด็นปัญหาในการทำกิจกรรมกลุ่มเช่นกัน

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มยูวเกษตรกร

1) ควรมีการฝึกหรือสนับสนุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมด้านอื่นๆด้วย เช่น ฝึกให้สมาชิกมีภาวะความเป็นผู้นำมากขึ้น สามารถวางแผนการทำงานในอนาคต

2) ควรฝึกให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการออมหรือควรแบ่งปันผลตอบแทนการทำงานกลุ่ม โดยผ่านการออมทรัพย์ โดยการนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย ในรูปแบบสหกรณ์

1.2 ข้อเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษา

1) ครูที่ปรึกษาควรจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกกลุ่มเพราะเป็นบุคคลใกล้ชิดและต้องให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาและเร่งแก้ไข ไม่ควรปล่อยให้สมาชิกแก้ไขกันเอง เพราะอาจจะทำให้การดำเนินงานกลุ่มไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) ควรมีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มให้มากขึ้นและเน้นกิจกรรมที่เป็นการสร้างรายได้ เพื่อให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานส่งเสริม

ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงผลงานและเป็นการต่อยอดเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

1.4 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรกำหนดกลุ่มยูวเกษตรกรให้เป็นเป้าหมายของโครงการส่งเสริมการเกษตรตลอดจนโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มยูวเกษตรกรให้มีศักยภาพและความสามารถเลื่อนระดับขั้นขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยแบบผสม โดยศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานยูวเกษตรกรเช่น ความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพเกษตร ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ และที่ปรึกษาในการทำงานยูวเกษตรกร นโยบายและการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานยูวเกษตรกรและบทบาทของเยาวชนในภาคเกษตรกับการมีส่วนร่วมในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานยูวเกษตรกรมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฐิน ศรีมงคล .(2542). การส่งเสริมยูวเกษตรกร .คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.เชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร.(2554).คู่มือการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร สำหรับเจ้าหน้าที่ .กรุงเทพฯ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

- จำเนียร ช่วงโชติ .(2528). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคล มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ
- ณภัทร ถ้านนท์ .(2555). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูเนสโกในโรงเรียนกรณีศึกษากลุ่มยูเนสโก โรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- คุณเดีว วงศ์ศักดิ์ .(2536) .*ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูเนสโก ในจังหวัดปราจีนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- ธิดาวดี เหลืองชนะ โภค .(2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยูเนสโกในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- ปวิธ ถมยวิทย์ .(2528).*ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยูเนสโกในจังหวัดกาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- ผ่องพรรณ ชัยสาร .(2541). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- วีระชัย เข้มวงษ์ .(2546) .*ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่มยูเนสโกจังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ .(2529) .*การยอมรับความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกยูเนสโกในจังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- สมยศ พุ่มหว่า .(2524) .*ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูเนสโกในจังหวัดสระบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.*